

ประกาศกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

เรื่อง นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และปฏิบัติตามประกาศของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และมาตรา ๔ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ "ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง" เพื่อให้เกิด การเคารพสิทธิมนุษยชนภายในหน่วยงาน การปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน ป้องกันมิให้เกิดการละเมิด สิทธิมนุษยชนขึ้นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด ทั้งในหน่วยงานหรือผู้มาติดต่อราชการ รวมถึง ลดความเสี่ยงที่จะเกิด ข้อร้องเรียน ร้องทุกข์จากผู้ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน

ดังนั้น กองมรดกภูมิปัญญา จึงกำหนดนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน สองคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและแผนปฏิบัติการ ด้านสิทธิมนุษยชนของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ดังนี้

นิยามศัพท์

"สิทธิมนุษยชน" หมายความว่า สิทธิที่มีโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน โดยไม่คำนึงถึง ความแตกต่างทาง กาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา เพศ อายุ สิ่ง การศึกษา หรือเรื่องอื่นใดตามกฎหมาย ของแต่ละประเทศ และสนธิสัญญาตามที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ รวมถึงสิทธิในการดำรงชีวิต และเสรีภาพ การมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและรวมกลุ่มกัน สิทธิในการทำงาน การศึกษา และอื่น ๆ มนุษย์ทุกคนต่างมีสิทธิ เท่ากันโดยไม่คำนึงถึงเพศ ศาสนา เชื้อชาติ ภูมิลำเนา ฯลฯ

"บุคลากร กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม" หมายความว่า บุคลากรทุกคนที่สังกัด กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

"บุคคลภายนอก" หมายความว่า ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึง ส่วนราชการ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริการหรือการดำเนินงานของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานที่บุคลากรทุกคนต้องทราบถึง ความสำคัญ และเคารพสิทธิมนุษยชนในทุกด้านของแต่ละบุคคล ตลอดจนชุมชนและสังคม และตาม สนธิสัญญาที่แต่ละประเทศมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติต่อกัน โดยรวมถึง

๑. ปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเท่าเทียมโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
๒. สนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อบุคคลตามข้อกำหนดตามหลักสิทธิมนุษยชน ในทุก ๆ กระบวนการ

/๓. หลักเลี้ยง...

๓. หลักเลี่ยงการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม หรือ บุคคลภายนอกก็ตาม และลดความเสี่ยงที่จะเกิดการร้องเรียน ร้องทุกข์จากผู้ที่ได้รับผลกระทบ การละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้น ซึ่งมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๔. การสื่อสาร เพย์แพร ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง สอดส่องดูแล และให้การสนับสนุนอื่นๆ แก่บุคลากรกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง กันในการให้บริการ หรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อทุกคนตามหลัก สิทธิมนุษยชน ตามแนวโน้มฯ

แนวทางการปฏิบัติ

๑. ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติต่อ กันด้วยความเคารพ บนหลักความเสมอภาค ให้เกียรติซึ่งกันและกัน และปฏิบัติต่อ กันอย่างเท่าเทียมโดยไม่แบ่งแยกความแตกต่างในทางกาย จิตใจ เชื้อชาติ สัญชาติ วัฒนธรรม ศาสนา เพศ LGBTQ+ ภาษา อายุ สีผิว การศึกษา สถานะทางสังคม หรือเรื่องอื่นใด อาทิ การแต่งกาย ให้บุคลากรสามารถแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ หรือเพศสภาพของบุคคลได้แต่ต้อง ไม่ขัดกับระเบียบข้อบังคับของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๒. ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดการละเมิด สิทธิมนุษยชนจากการดำเนินงานและสอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ตามแนวทาง DCP's HUMAN RIGHTS MODELS

๓. สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ไม่กระทำการอันเป็นการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องของเพศ และไม่กระทำการใดที่เป็น การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน เพื่อสร้างกลไกและกระบวนการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

๔. สอดส่อง ดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำ ที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลที่รับผิดชอบทราบและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ หากมีข้อสงสัยหรือข้อ ซักถามให้ปรึกษา ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่รับผิดชอบผ่านช่องทางร้องทุกข์ที่กำหนดไว้

๕. ให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองบุคคลซึ่งเป็นผู้แจ้งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง กับกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผู้ซึ่งกระทำการใดอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะต้องได้รับการ พิจารณาทางวินัย ตามระเบียบที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมกำหนดไว้ นอกจากนี้อาจจะได้รับโทษตามกฎหมาย หากการกระทำนั้นผิดต่อกฎหมาย

๖. กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจะพัฒนาและดำเนินกระบวนการจัดการด้านสิทธิ มนุษยชนอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดพื้นที่ที่เหมาะสมกับจำนวนของบุคคล อัตลักษณ์ทางเพศสภาพ หรือภาวะ ของบุคคล และข้อจำกัดของบุคคล

๗. กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมมุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เหมาะสมในการใช้เรียกอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ หรือเพศสภาพของบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตีตรา เสียดสี หรือลดถอนคุณค่าของบุคคลทุกเพศ รวมถึงเป็นการแสดงถึงอคติทางเพศที่ไม่เคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

๘. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และคณะกรรมการขับเคลื่อนสนับสนุน นโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวกิตติพร ใจบุญ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญา

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

คำสั่งกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ที่ ๑๐๔/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และคณะกรรมการขับเคลื่อนสนับสนุน
นโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และปฏิบัติตามปฏิญญาสาภากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และมาตรา ๔ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ "ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง"

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยกองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้จัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนบรรลุผลสัมฤทธิ์และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้ง คณะกรรมการกำกับ ติดตาม และคณะกรรมการขับเคลื่อนสนับสนุนนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของ กองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. คณะกรรมการกำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนสนับสนุนนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ของกองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑.๑ ผู้อำนวยการกองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ประธานกรรมการ
๑.๒ ผู้อำนวยการกลุ่มส่วนรักษาฯ กองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๓ ผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ข้อมูลรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๔ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและรักษาฯ รายการเบื้องต้น	กรรมการ
มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	
๑.๕ ผู้อำนวยการกลุ่มมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศ	กรรมการ
๑.๖ ผู้อำนวยการกลุ่มเผยแพร่และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๗ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ
๑.๘ นางสาวกุลณัฐ สอนเพียร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบาย ครอบแนวทางและทิศทางการขับเคลื่อน สนับสนุนนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒. กำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกองรัฐภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนด

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนสนับสนุนนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มีองค์ประกอบ ดังนี้

๒.๑ นางสุกัญญา	เย็นสุข	ประธานคณะทำงาน
๒.๒ นางสาววราลักษณ์	อ้อยชัยศรี	คณะทำงาน
๒.๓ นางรัทนา	สุธรรมพร	คณะทำงาน
๒.๔ นางสาวณัฐรศนา	อุดมผล	คณะทำงาน
๒.๕ นางสาวรันยพร	พงศ์สาวภาคย์	คณะทำงาน
๒.๖ นางสาวกุลธิดา	พินธุทอง	คณะทำงาน
๒.๗ นางสาวพิมพ์ลักษณ์	วัฒนารังกูร	คณะทำงานและเลขานุการ
๒.๘ นางสาววรรณา	ทองเพชร	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๙ นางสาวศิริขวัญ	ธนาเรตต์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๐ นางสาวอริชญา	ปรคุณหนูพึง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินงานตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
๓. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญา

ทางวัฒนธรรม

๔. ส่งเสริม สนับสนุน สร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม แก่บุคลากรและเครือข่าย กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๕. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับภารกิจในเรื่องที่ได้รับการร้องเรียน/ร้องทุกข์ กรณีละเมิดสิทธิมนุษยชน อันเป็นผลจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหรือตามที่ผู้มีอำนาจจอมบหماฯ รายงานผลการดำเนินการให้ประชาชน หรือร้องทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๖. รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานในปีถัดไป

๗. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปัจจุบันเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวกิตติพร ใจบุญ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญา

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของ กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

โครงการ/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	งบประมาณ	ช่วงเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน ของกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑ ฉบับ	-	มีนาคม ๒๕๖๘	ฝ่ายบริหารทั่วไป กมภ.
จัดทำช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน	บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑ ช่องทาง	-		- สbm. (รัญลักษณ์) - สรศ. (อภิญญา)
กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑ ครั้ง			ทุกกลุ่มงาน กมภ.
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ DCP's HUMAN RIGHTS MODELS และข้อมูลองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ผ่านบอร์ด KM ของกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๓ ครั้ง			- สbm. (รัญลักษณ์) - สรศ. (อภิญญา)
สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และเครือข่ายมีส่วนร่วม สนับสนุนด้านสิทธิมนุษยชน	บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑ ครั้ง			ทุกกลุ่มงาน กมภ.
แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม และคุณะทำงานขับเคลื่อนสนับสนุนนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	บุคลากรภายใน กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	๑ ฉบับ	-	มีนาคม ๒๕๖๘	ฝ่ายบริหารทั่วไป กมภ.